

2013-2014: „Środki kontroli wyrobów rynku tytoniowego w prawie międzynarodowym: w poszukiwaniu równowagi pomiędzy sprzecznymi interesami”, kierownik projektu: dr hab. Łukasz Gruszczyński, prof. INP PAN

Opis projektu

Celem projektu jest ustalenie w jakim stopniu prawo międzynarodowe (w szczególności prawo WTO, WHO oraz inwestycyjne) ogranicza lub wspiera państwa w wyborze stosowanych środków kontroli wyrobów rynku tytoniowego, jak również określenie wzajemnych relacji pomiędzy różnymi normami międzynarodowymi.

Cel ten zostanie zrealizowany poprzez dokonanie pogłębionej analizy następujących zagadnień z zakresu międzynarodowego prawa handlowego i inwestycyjnego: (i) istnienie tzw. efektu schładzającego wynikającego z aktualnie prowadzonych postępowań sądowych i arbitrażowych; (ii) legalność australijskiego prawa nakazującego stosowania jednolitych opakowań wyrobów tytoniowych; (iii) legalność różnych krajowych środków regulacyjnych wprowadzających ograniczenia w zakresie używania określonych składników w wyrobach tytoniowych; (iv) legalność środków regulujących sprzedaż elektronicznych papierosów; (v) wpływ zobowiązań międzynarodowych na kształt nowej dyrektywy tytoniowej. Analiza ta będzie podstawą do postawienia ogólnych wniosków dotyczących relacji pomiędzy normami międzynarodowego prawa handlowego i inwestycyjnego a zakresem swobody regulacyjnej państw.

Projekt zakłada jako hipotezę badawczą, że prawo międzynarodowe może w znacznym stopniu wpływać na swobodę regulacyjną państw w zakresie kontroli wyrobów rynku tytoniowego (zarówno nadmiernie ją ograniczając jak i poszerzając). Poza weryfikacją tej hipotezy zostanie przeprowadzona analiza relacji istniejących pomiędzy różnymi kategoriami norm oraz możliwymi mechanizmami rozwiązywania konfliktów normatywnych.

Zasadniczym efektem projektu będzie uzyskanie nowej wiedzy dotyczącej relacji pomiędzy handlowymi i inwestycyjnymi zobowiązaniami międzynarodowymi państw a ich swobodą regulacyjną w zakresie kontroli wyrobów rynku tytoniowego. W związku z tym, że relacja ta jest kształtowana przez aktualnie zachodzące procesy (np. postępowania sądowe, generowanie nowych norm prawnych), wiele zagadnień pozostaje ciągle bez odpowiedniej analizy w literaturze przedmiotu. Zadania badawcze zaproponowane w niniejszym projekcie mają na celu wypełnienie istniejących luk.

Wiedzy tej szczególnie brakuje w Polsce, gdzie nie są prowadzone żadne badania naukowe w tym zakresie. W konsekwencji, proponowane działania będą nie tylko generować nową wiedzę ale również przyczynią się do jej upowszechnia w polskich kręgach akademickich oraz decyzyjnych (poprzez publikacje naukowe oraz organizację konferencji/spotkania eksperckiego). Może to stanowić impuls do dalszych badań na poziomie krajowym, np. w kontekście nowej dyrektywy tytoniowej, która, jeżeli zostanie przyjęta, będzie musiała być także implementowana przez Polskę.